

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia,
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancaute nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duker, Hansrich
Schick, Rudolf Moser, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Densler; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein, Bernat; în
București: Agenția Romus, Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețurile inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” lese în mă-care și.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. celestori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunei, piața mare,
Târgul Inului Nr. 36 etagiu I.:
pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 16 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 43.

Brașov, Vineri, 24 Februarie (8 Martie)

1895.

Puterea curentului.

Brașov, 23 Februarie v. 1895.

Dilele aceste amă reprodusă în estrasă ideile desfășurate într'un articol asupra „naționalităților ne-maghiare și a conducătorilor lor” publicată de organul german „Parlamentar” din Viena, care apără interesele slave.

Intre altele se dice în acel articol, că conducătorii naționalităților se provocă la Szechenyi ca la un bărbat, care cugeta înțelept și prin urmare și drept — dără în realitate Szechenyi cu privire la maghiarism nu era mai bun decât Kossuth, Tisza și toate guvernele maghiare, ce s'au succedat până în ziua de azi.

Adevărat, — dice autorul amintitului articol — că în ce privește devisa: „Maghiarul e născut să fiă domn” (Urnak születt a magyar) Szechenyi și Kossuth erau de un gând și de-o simțire; cu toate acestea Szechenyi a purtat o luptă înverșunată cu Kossuth, pentru-că Szechenyi a fost un Maghiar în-treg, ér Kossuth numai jumătate Maghiar.

Szechenyi și-a ales de model Anglia cu instituția Lordilor, el a fost pentru principiul aristocratic engles, pe când Kossuth a adus în curentul acesta aristocratic și păreri și idei democratice. Acesta a mândrit așa de adencu pe Szechenyi.

Curentul maghiar de azi — dice mai departe, — nu l'au produs Szechenyi, Kossuth și urmașii lor, ci aroganța, pofa de domnire și îngâmfarea, ce zace în rassa maghiară însăși. Nu este dără prudent și oportun de a purta lupta în contra unor persoane. Decă naționalitățile voiesc s'ajungă la țintă, ele trebuie să opună curentului maghiar un alt curent mai puternic și mai general.

„Nu văierăi, injurături séu amenințări, sunt mijloce apte pentru delaturarea răului. Copiii pot să se vaete, femeile să ocărăscă și să batjocurescă și lașii pot face să resune aerul de amenințări; naționaliilor în frunte cu conducătorii lor, nu le este permis a se înjosi la astfel de mijloce de luptă. Faptelor trebuie să le opună numai fapte... Față cu curentul maghiar al falsului liberalism n'ajungă numai vorbele, ci trebuie să se dovedescă, lămurescă și adevărescă prin fapte, ce este adevărata libertate”.

Numita fôia e de părere, că toți Slavii monarhiei ar trebui să se unescă pe baza *comuniunei de interese*, ce-o condiționează libertatea, pentru a combate curentul liberal germano-maghiar. De vor fi în stare să-o facă acesta, atunci nu vor trebui „nici să se roge, nici să injure, nici să amenințe, ci ei își vor fi șieși de ajuns”.

Decamdată crede fôia slavă, că curentului de față maghiar ar fi în stare a-i pune stavilă numai corôna, decă ar voi să aplice la legea

de naționalitate dreptul executiv ce-lu are. Dér Slavii ar trebui să se decidă a face un pas la corôna, eventual să stăruescă pe lângă guvernul austriac ca să avertizeze corôna despre pericolul, ce amenință monarhia în urma „nisuințelor revoluționare de a străforma vechia Ungaria unitară constituțională într'un stat genetic unitar maghiar”.

În espunerile, ce le-am schițat mai sus, iese la ivelă nisuința bine cunoscută sub numirea de „solidaritate a Slavilor din monarhia”. Autorul articolului din cestiune a avut în vedere mai mult pe Slavii din Ungaria și conducătorii lor. Și în adevăr numai față cu aceștia se potrivește afirmarea, că ei ar face o deosebire între principiile lui Szechenyi și ale lui Kossuth și ar crede că cel dintâu a fost mai bun pentru naționalități, ca cel din urmă.

În ce privește pe Români, politica lor a fost de mult în clar, că ambele direcțiuni ale maghiarismului cutropitor sunt într'un felu periculoase națiunei române. Pre când Slovacia și Sârbia în cea mai mare parte întemeiau mari speranțe pe promisiunile, ce le făcea un Deak și Eötvös, pe atunci Românii și-au manifestat din capul locului neîncrederea față cu ei și au protestat în contra curentului sprijinit de ei.

Românii au cunoscut prea bine, din pățaniile lor seculare, firea Maghiarului și de aceea s'au opus așa de hotărît și legilor dela 1848, deși s'au fost introdus în ele idei democratice de ale lui Kossuth. Ei simțiau de p'atunci, că în focul vechilor privilegii se organizează nouă — vorba lui Abranyi — și erau sătui de privilegii unguresci, voiau odată libertate și pentru națiunea română.

Prin urmare Românii au înțeles de cu vreme însemnătatea curentului de maghiarizare violentă și, dău, ei pörtă cea mai mică vină decă până acuma nu i s'a putut pune stavilă.

CRONICA POLITICĂ.

22 Februarie.

Despre un interviu interesant între un fost ministru maghiar și noul ministru rusesc de externe, dă semă fôia ungurescă „Budapesti Hirap”. O parte din acest interviu o reproducem la alt loc al numărului nostru de azi, rămânând a înregistra aici părerea, ce — după „Budapesti Hirap” — ar fi dat-o Lobanow asupra cestiunei române. Etă ce vorbe pune fôia ungurescă în gura bărbatului de stat rus: „Mișcarea Românilor este reprobă și în Petersburg; decă Românii ar avé simț politic, cum nu au, nu s'ar face ridicoli, să speculeze la anectarea Ardealului. Irredentiștii români pretind pe față anxietatea, ceea ce se pôte înțelege; însă ceea ce n'are înțeles e, că politici români serioși hrănesc în ascuns ast-fel de aspirațiuni. Nici Germania, nici Rusia n'ar puté permite ruperea Ardealului de cătră Ungaria,

respectiv de monarhia habsburgică, fiindcă Ardealul este o fortărășă, care dominează calea, ce duce la Constantinopol. Acestă însemnată pozițiune strategică, trebuie să stea în mâna unei puteri mari, decă nu vrem, ca dela micile state Dunărene să atârne cestiunea păcii séu a războiului europen. Prima condițiă a susținerii păcii este localizarea flacărilor, ce ar puté izbucni în statele mici Dunărene. Acestă însă ar fi imposibil, decă pozițiunea cea mai însemnată, ce dominează drumul la Constantinopol, ar sta în mâna unui stat mic, ca România. În cazul acesta conflictele dintre marile puteri în Orient, ar fi încredințate bunului plac al României și un războiu european ar isbucni atunci, când i-ar plăc României”.

O scire însemnată aduce diarul rusesc „Novosti” din Petersburg. Etă ce dice numita fôia: „Călătoria împăratului Wilhelm II la Viena are o mare însemnatate politică, care este în strinsă legătură cu tripla alianță. Călătoria acesta la Viena va fi urmată în curând de-o călătoria la Roma, unde Crispi își pune toate ostenelele, ca regele Umberto să fiă proclamat de împărat. Toate acestea — dice fôia rusescă — dau dovadă, că tripla alianță nu numai, că e în ajun de disolvare, ci că ea va fi reînnoită și consolidată într'o formă serbătorească și imponentă. Tripla alianță s'a dovedit a fi necesară, și e fapt, că ea a promovată susținerca păcii”.

Amă amintit ieri, că Franca a primită să ia parte la serbările deschiderei canalului german dela Kiel și că va trimite două cuirasate sub comanda unui contra-admiral. O telegramă din Paris anunță, că din mai multe părți se susține hotărît, că în Petersburg s'a urmat un schimb de păreri între guvernul franceș și cel rusesc, ca la serbările din Kiel, cele două puteri să ia parte împreună. În sensul acestei hotăriri, Rusia și Franca se vor presenta în Kiel cu nai în număr egal sub comanda de oficeri egali în rang. Naiile vor ajunge în același timp la Kiel și vor ancora de-odată. Ele se vor despărta érași la aceeași dată, ca astfel să dea prezenței lor caracterul solidarității.

Dieta ungară.

— Desbaterea asupra bugetului —

În ședința dela 5 Martie, primul vorbitor a fost deputatul:

Helfy Ignacz: Face mai întâu câte-va observări cu privire la vorbirea lui Șerban din ședința premergătoare. Unele din plângerile înșirate de Șerban le recunosc și el, dér nu recunosc, că acelea ar fi plângeri românesci, deore-ce acelea, dice, de-o potrivă apasă pe Maghiari, ca și pe Nema-ghiari. Decă administrațiunea este în cutare comitată rea, urmările ei le simte Maghiarul tocmai așa, ca și Valahul, Slovacul etc. (Așa este! Așa este! în stânga estremă). Decă într'un loc séu altul justițiă nu este perfectă, séu e defectuosă, acesta de-o potrivă apasă pe toți cetățenii patriei. Însăși legea electorală, — intru cât și din partea noastră se fac continue observațiuni contra ei și intru cât prin ea este atât de restrins dreptul electoral — constituie un gravamen nu numai pentru Români, ci pentru și cetățenii ungaru. (Așa este! în stânga estremă)

Și cu mai multă hotărere trebuie să protestăm contra asemănării, ce o face colegul meu deputat între pasivitatea română și între pasivitatea națiunei maghiare din anii șese-șeci. Pasivitatea noastră a fost o luptă pentru apărarea constituției străbune unguresci și națiunea maghiară s'a luptat pentru întreaga națiune, înțelegându sub acesta toate naționalitățile, pe când pasivitatea d-vostre (a Românilor) e o luptă în contra națiunei maghiare, a statului maghiar. (Așa este! în stânga estremă.) Prin pasivitatea acesta d-vostre nu urmăriți alt scop, decât ca în mod măestrit să țineți la distanță pe cei ce fac parte din naționalități, făcându-i să credă, că ei sunt prigonii din partea Maghiarilor. (Așa este! în stânga estremă.) Căci, decă n'ar sta în pasivitate, în scurt timp s'ar convinge, că în privința dreptului, a egalității, nu există în Ungaria deosebire între cetățenii și cetățenii. (Sic!)

Numai un singur mijloc sigur există pentru de-a puté rezolva cestiunea română, și acesta e ca d-vostre să fiți cetățenii credincioși ai acestei patrie, să luptați cu noi împreună pentru ca să facem fericită, mare și puternică statul maghiar și atunci d-vostre veți trai fericiți cu noi împreună în această patriă. (Vii aprobări. Așa este! în stânga estremă.)

Polemisa apoi cu Csaky și la urmă declară, că nu primesc bugetul. În aceeași ședință au vorbit Szentivanyi, Hoitsy, Márkus și Hoch, cari toți declară, că nu primesc bugetul.

Presă și noul ministru rusesc de externe.

Presă europeană continuă a-se ocupa cu numirea noului ministru de externe rusesc.

„Neue Freie Presse” dice, că față cu importanța europeană a postului d-lui Lobanow, tot interesul politic se învertesce în jurul cestiunei: ce atitudine va avé în viitor politica esternă a Rusiei față cu motivele, cari au necesitat crearea triplei alianțe.

Principele Lobanow a fost vădit la lucru în Viena și în trei-spre-șeci ani se formăză o judecată sigură, mai cu semă, când în timpul acesta a trebuit să se clarifice situațiunea amenințătoare. Principele Lobanow a contribuit cu o liniște nobilă și un tact neturbat la evitarea unei indispoziții ireparabile dintre curțile și cabinetele din Viena și Petersburg și ca în Peninsula balcanică, unde interesele Austriei și ale Rusiei nu se covârșeser, minele puse de panslavisti să nu facă pagube prea mari.

Acum se pôte spune, că pericolul cel mai mare, care a amenințat relațiunile Rusiei cu Austria și Germania, își avea rădăcina în neîncrederea, crescută până la sensibilitate personală a Țarului Alexandru III și că munca cea mai grea a ambasadorilor Rusiei din Viena și Berlin consista în a potoli acea neîncredere a Suvranului lor.

Trebuie să revelăm, că principele Lobanow a crescut pe timpul carierei sale diplomatice la Londra și Viena, d'asupra vederilor autochtone rusesc; el nu are nimic comun cu fanaticii ortodocși și cu intrigantii panslavismului, adaugă „Neue Freie Presse”. E deja o lună, de când se

credea, că el ar putea fi numit ministru de externe; s'a observat de-atunci, că cererile așa numite europenești ale capitalei Rusiei speră, că el ca om de mare autoritate și de un rang social înalt, va influența și asupra politicii interne în mod mai liberal și nu se va mărgini, ca predecesorul său, la conducerea afacerilor externe.

De o cam-dată nu se poate să intru câtă pot fi justificate speranțele acestea; cestiunea aceasta și secundară față cu enormele lucrări, ce-lu așteptă în resortul său propriu. D. de Giers nu a pretins poziția ce au avut-o Nesselrode și Gorciakow în afară, pentru-că Giers nu se înșela asupra faptului, că Alexandru III voia să fie singurul conducător al politicii externe. Despre Țarul Nicolae II se știe încă prea puțin pentru a judeca, decât va lăsa ministrului său de externe un spațiu mai mare de activitate; dar ceea ce se știe despre principele Lobanow permite concluderea, că nu se va sustrage dela datorința unei reprezentări mai pronunțate a funcțiunii sale importante și plină de răspundere.

Dar nu numai la Berlin și la Viena a făcut o impresie bună numirea d-lui Lobanow. „Le Temps” aduce noului ministru de externe elogiile următoare:

Principele Lobanow se bucură de o reputație mare. Opinia publică îl desemnase deja acum 13 ani pentru a ocupa locul incredințat d-lui de Giers. La toate curțile, unde a residat, el a sosit, reprezentându în același timp cu credință politica Suveranului său, să câștige favoarea Suveranilor, a miniștrilor, a persoanelor de toate rangurile, prin grația atitudinii sale, prin curtenia manierelor sale și dreptatea caracterului său.

„Budapesti Hirlap” de azi publică un articol nostim sub titlul „Lobanow și Maghiarii”, în care ține, că un fost ministru maghiar, care a luat parte și în cabinetul Wekerle, stă în legătură de prietenie cu prințul Lobanow, și a avut cu el mai multe întâlniri în Viena. În 4 Martie exministrul maghiar a făcut o vizită de adio la Lobanow, cu care ocazie conversația între cei doi bărbați de stat a avut ca subiect raporturile din Ungaria.

Lobanow — ține corespondentul vienez al lui „Budapesti Hirlap” — a repetat asigurarea, că el are o deosebită simpatie către Maghiari, cunoscându-i acum mai deaproape. Diplomația din streinătate nu cunoște destul de bine Ungaria — ține Lobanow, — fiind-că de obicei își ia informațiile asupra ei din foile internaționale franceze și din „Times”.

„Mie însă — adaugă Lobanow — mi-a dat Kállay toate posibilitățile, ca să mă conving personal asupra situației Ungariei și să cunosc aspirațiile maghiare și caracterul maghiar. Eu cunosc națiunea maghiară și am învățat s'o stimez. Mai înainte de toate m'am convins despre lealitatea și fidelitatea, ce păstrează dinastiei-Habsburg. Așa numitul cult-kossuthist a fost intervertit în mod tendențios de cererile curții din Viena. El de prisos a-ți spune (exministrului maghiar) de unde a isvorit cultul-kossuth și în ce a stat esența lui; acesta însă n'o înțeleg cei din streinătate — ba în parte chiar nici în Viena. Destul e să constat, că cultul-kossuth nu poate să aibă ascuțit anti-dinastic, fiind-că în Ungaria toate partidele sunt de acord a recunoște, că forma monarhistă de guvernare corespunde mai bine intereselor naționale ale Maghiarilor și că tronul maghiar câștigă prin dinastia-Habsburg un prestigiu, care e favorabil națiunii maghiare față cu națiunile din orient....

„Națiunea maghiară e un factor, cu care Europa trebuie să-și tragă sâma în Orient; nu se poate disputa supremația ei asupra celorlalte naționalități. Nici poporul român, nici cel sârbesc nu stau, în privința politică și culturală, la același nivel cu Maghiarii. Imprejurarea aceasta e foarte ponderosă, și un ministru rusesc de es-

terne tot-deuna trebuie să aibă în vedere această împrejurare în cestiunile Peninsulei-balkanice”.

Contrarietățile în raporturile naționale ale Ungariei.

Din Ungaria sudică i se scrie într-o corespondență țiarului german „Münchener Allgemeine Zeitung”, că contrarietățile în raporturile naționale ale Ungariei s'au ivit chiar și cu ocaziunea manifestărilor de doliu pentru arhiducele Albrecht. Eată ce se ține în acea corespondență:

După cum se știe, Maghiarii nici-odată n'au nutrit simpatii pentru decedatul, de ore-ce priveau în el tot-deuna pe reprezentantul ideii unei monarhii unitare. În urma acestei dispoziții la Maghiari nu este de mirat, că manifestările de doliu pentru decedatul arhiduce au stat sub măsura politetei îndatinată. Esecționându foile oficiale și oficiose, cari întru cât-va și-au îmbrăcat marginile în negru, toate celelalte au apărut fără de nici un semn de doliu, și și articoli, privitor la Albrecht, s'au restrins numai pe lângă registrarea unor notițe biografice. Din contră manifestările de doliu la celelalte naționalități au fost deosebit simpatice. Aprope toate țările acestora apărură cu margini grose negre, mai ales cele sârbesc și croate. Într-un oraș sârbesc din Sudul Ungariei a fost spusă timp de mai multe zile o cunună de doliu pomposă, pe ale cărei pantofii se putea ceti următoarea dedicația în limba sârbescă: „Grănițerii — gloriosului lor conducător”.

SCRIRILE ȚILEI.

22 Februarie.

Cinismul fără margini. Maghiarii merg atât de departe în cinismul lor față cu naționalitățile, încât pe față își manifestă pofta lor de maghiarizare. Astfel țilele trecute fôia maghiară oficială pedagogică „Néptanítók Lapja” scrisă un concurs pentru postul de învățător în localitatea slovacă Zoror de lângă Pojun. În concurs se spune apriat, că condițiunea principală pentru petent este, să maghiarizeze pe școlari!

Socialismul în Brașov. Azi dimineața s'au găsit în Brașovul vechiu mulțime de proclamații socialiste, ce au fost afișate în decursul nopții pe porțile și casele locuitorilor. Proclamațiile sunt scrise în limba germană și maghiară, și, după cum se vede, sunt identice cu cele aflate la Hodmezövásárhely, despre cari am amintit în numărul de ieri. Ast-feliu de proclamații s'au aflat de-altmintețea și la Dobrișin și poște și în alte părți, ceea ce dovedește, că socialismul ia mare avânt.

Nou țiar oprit. Ministrul de interne erași a mai detras debitul postal unei foi române din România, și adevă țiarului „Călătorul Român” din Botoșani, sub pretestul, că ar fi de conținut agitaric pentru Ungaria.

Influența a început să grăzeze din nou în toate părțile Europei. Scirile, ce se aduc de azi despre această boală, dovedesc, că ea a început să ia un caracter serios, mai ales în timpul acesta de tranziție spre primă-veră. Țarul Rusiei, Maria Christina, regina Spaniei, arhiducea Maria, arhiducele Rainer: toți sunt mai mult sau mai puțin bolnavi de influență. Alaltăieri a murit în influență George Gizeki, profesor la universitatea din Berlin. Spitalele din Viena, Petersburg, Berlin, Londra și Budapesta sunt pline de bolnavi în influență. Bôla aceasta uricisă s'a ivit deja și prin ținuturile noastre, dar până acuma numai în singurice casuri.

Numire. Președintele tablei reg. din Clușiu a numit pe d-lă Romul Popu, ju-

rist absolut, practicant cu lăfă la tabla reg. de acolo.

Timpul normal în Bulgaria. Pentru regularea orologelor în Bulgaria guvernul bulgar a rugat pe d-lă Hepites, directorul institutului meteorologic din București, ca să-i comunice țilnic timpul după orologiul acestui institut.

Esposiția la Paris în 1900. Guvernul francez, precum s'anunță, va trimite deja în țilele aceste la toate puterile străine invitarea ca să ia parte la esposiția universală dela 1900.

Sentința Curiei reg. în procesul „Dreptății”.

Alaltăieri, 5 Martie n., s'a pertractat la Curia recursul de nulitate, ce l'a înaintat acuzatul Dr. V. Branisce în contra sentinței date în procesul „Dreptății” dela 28 Decembrie a. tr.

Curia a respins recursul, și astfel sentința, prin care Dr. Valeriu Branisce a fost condamnat la 2 ani închisore de stat, 1300 fl. amendă și 119 fl. spese procesuale, a intrat în vigoare.

În senatul, care s'a ocupat de acesta afacere, au fost 7 juri, și adevă: Czorda Bodog (președinte), Szekely F. (raportor), Bartodeiszky Gy., Sebestyen Mih., Schedics L., Miko Miklos, Nedeczky Ödön și Hieronymi Béla.

Êta pe scurt, după „Dreptatea”, punctele recursului de nulitate și motivele sentinței Curiei reg.:

Punctul 1 al recursului de nulitate ține:

Intręga procedură este de a-se nimici:

1. fiind-că, conform §. 8 din art. de lege 44 din 1868, inculpatul trebuia citat în limba sa maternă, de asemenea ascultarea sa și concipiarea protocolului de ascultare tot în limba maternă — adevă în cea română trebuia să se întempe. — Limba maternă a inculpatului a fost cunoscută atât procurorului, cât și judecătorului de instrucție, precum și on. tribunalul. În scopul respectării limbei române a și făcut inculpatul cerere categorică, dar, cu călcarea legii pozitive, nu s'a luat în considerare. Din acest motiv cercetarea indeplinită în mod ilegal, nu poate servi de basă la pertractarea finală înainte curții cu jurați, și fiind-că totuși s'a acceptat, intręga procedură e nulă și trebuie nulificată.

La punctul acesta se ține în motivele sentinței Curiei, că acuzatul a înțeles citațiunea maghiară, căci a făcut observări la ea, er ascultarea acuzatului s'a făcut în regulă prin talmaciu. De legea de naționalitate nici pomenire nu se face.

Punctul 2 al recursului ține, că procedura trebuie nimicită, pentru că președintele tribunalului n'a constatat prezența acuzatului înainte de a se ceti lista juraților, ci numai după constituirea curții cu jurați.

Curia susține, că acuzatul a vorbit înainte de petrectare cu președintele în odaia presidială — ergo a fost constatată prezența sa.

În p. 3. recursul ține, că nu s'a comunicat acuzatului lista juraților pe ziua de 28 Dec. — Curia ține, că s'a comunicat în regulă.

P. 4. ține, că rectificându-se lista juraților, la fixarea termenului al 2-lea de pertractare, fiind-că un jurat absent din Timișora trebuia să fie înlocuit cu altul, acuzatul n'a fost înșucinat despre acesta rectificare.

Curia răspunde, că depărtarea aceluia jurat, s'a constatat oficios numai prin Decembrie, ergo n'a fost călcat § 29 al procedurii de presă.

P. 5. al recursului se plânge contra tribunalului, care pe al doilea apărător (Brediceanu) la acceptat numai ca suplent,

nu ca substitut Prin acesta s'a restrins dreptul apărătorului de a se substitui.

Curia ține, că n'a fost restrins dreptul de apărare. Dr. Stefanovic a lipsit dela pertractare (oatva timp) fără motiv, și apoi acuzatul s'a învoit să se cetescă articolul incriminat și în absența apărătorului.

P. 6. se plânge, că președintele a intrerupt adese pe apărător și în decursul pledoariei nu l'a lăsat să vobescă de procesul Memorandului; în genere ia interdiș a vorbi de politică. Prin oprirea de a vorbi de politică într'un proces eminent politic, jurații au fost împiedecați a-și forma o judecată conștientă.

Curia răspunde, că președintele a avut drept să intrerupă pe apărător, când s'a abătut dela obiect.

P. 7. Președintele a oprit pe talmaciu să redea cu deamănuntul cele espuse de acuzat în apărarea sa și a cerut săi redă vorbirea numai în estras.

Curia ia în apărare tribunalul, care ține, că n'a împiedecat pe talmaciu, ba încă l'a provocat să și facă notițe și să redă în resumat tot ce era mai important — ergo nu s'a restrins apărarea.

P. 8. Procurorul a subsumat sub un punct de acuzare și ca un singur delict doi articuli cu totul deosebiți.

Curia: Procurorul a procedat corect, ba spre binele acuzatului a împușinat numărul casurilor de delict.

P. 9. Acuzarea s'a făcut cumulativ în general, nu s'a arătat prin care expresiuni s'au vorbit în parte a articulelor să comită delict. Așa a vorbit și procurorul.

Curia: Jurații au putut totuși să și formeze o convingere, căci anumite pasaje din articuli sunt citate în actul de acuză, apoi s'a cetit și fiă-care articuli în parte.

P. 10. Resumatul președintelui n'a conștinat cu acuză, nici în ce privese numărul delictelor, nici în celelalte privințe.

Curia: Mica erore, ce s'a făcut cu privire la numărul delictelor, președintele a cores-o imediat, calificându-o de lapsus linguae.

P. 11. Pentru 5 articuli, procurorul puse numai o singură întrebare. Deci dar cutare jurat ar fi aflat, că unul set altul din acești articuli nu cuprinde delict, i s'a făcut imposibil a-și valida această convingere. Fiă-care articuli a fost incriminat separat, de aceea s'a urcat numărul delictelor la 23, dar procedura și judecata nu poate fi corectă, decât atunci, când jurații se pronunță separat pentru fiă-care fapt.

Curia: Procurorul a procedat corect.

P. 12. Un jurat și-a exprimat părerea asupra întrebărilor puse, dar la formularea întrebărilor după § 62 al procedurii de presă, numai procurorul și acuzatul are drept de ingerință. Cu toate acestea, tribunalul a deliberat asupra cererii juratului.

Curia: Tribunalul singur are să hotărască asupra formulării întrebărilor.

P. 13. Când jurații s'au retras li s'au dat și cărți de legi, nu numai actele de investigare.

Curia: Procedura nu opresce acesta, ba a fost chiar în favorul acuzatului, ca jurații să aibă legile înainte lor.

P. 14. Jurații au venit în atingere cu publicul, ce a constatat și președintele și un judecător.

Curia: Dacă jurații au vorbit cu talmaciu, acesta nu înșamnă c'au comunicat cu publicul.

P. 15. Acuzatul susține în recurs toate casurile de nulitate, ce le-a anunțat și motivat în decursul pertractării.

Curia: Casurile nemotivate în scris nu se pot lua în considerare.

Pe temeiul motivelor de mai sus, Curia reg. a respins recursul de nulitate, adăugându, că după lege trebuia, ca acuzatul să fiă condamnat la închisore ordinară, dar

după-ce nici recursul de nulitate n'a amintit acest punct și nici procurorul n'a recurs, Curia n'a mai aflat de lipsă a mai discuta asupra lui.

Manifestul Ugroniștilor.

„Magyarország”, organul partidei lui Ugron-Polonyi-Bartha, publică un manifest „cătră cetățenii Ungariei” în care cei rămași în așa numita „partida-mamă independentă și dela 48” vreau să arete, că această numire le compete numai lor, și fracțiunea disidenților usură acest titlu.

Manifestul se ocupă înainte de toate cu ruptura, ce s'a făcut în partida-mamă dîcîndu, că ea a provenit din cauză, că minoritatea nu s'a plecat majorității, și că-i va intriga, seducînd minoritatea, acesta s'a resvîrît contra majorității.

Este o acuză nedemnă aceea, că ruptura ar fi provenit și din altă cauză, decât aceea a spriginii guvernului în cesiunea reformelor bisericesci. În cesiunea acesta partida n'a încetușat libertatea conștiinței nimănui, fiindu credințioasă libertății religioase. Acum, după-ce reformele bisericesci mai însemnate au devenit legi sancționate, nu se mai poate face opoziția punerii lor în vîgore.

Dér noi ținem — dîce manifestul — ca nenorocită o politică, vină ea din drăpăta ori din stînga extremă, care vră să arunce pradă unitatea națiunii luptelor confesionale. Poporul agrar e în crîșă, în crîșă e industriașul și comerciantul; greutățile existenței vieții au creat socialismul; naționalitățile ne-au acuzat în mod răutăcios în fața Europei; aici înăuntru au sfîșiat unitatea socială și amenință bazele statului.

Moravurile publice sînt dărăpărate, și în această stare periculoasă ne-a bătut sîrtea c'unu guvern pîcîtos.

Avem așa-déră cauză la jale și durere, când vedem, că tocmai în orele crizei s'a spart tabăra independenței și a libertății.

Manifestul sfîrșește apelîndu la cetățenii Ungariei, să păstreze fidelitate partidei independente și dela 48. „Organizați-vă, căci numai așa va pieri bucuria aderenților Austriei. Organizați-vă, ca față cu guvernul pactărilor, să stea întărită armata intereselor poporului și a tendințelor naționale! Organizați-vă în comitate, în orașe, în cercuri, în comune“...

Rușii în Asia.

Incetu, dér ou atîtu mai sigur pîtrunde Rusia în Asia. Anglia privește cu ochi de Argus toți pașii Rusiei, pe cari îi întreprinde acest rival periculos din Asia centrală spre Sud, bine știind, că astăzi s'eu mîne o ciocnire mare între ele va fi inevitabilă. Anglia a lucrat rău atunci, când a împiedecat pe Rusia să-și desvîlce flota sa pe marea neagră și pe cea mediterană, căci acum dușmanul umblă să-și elupte o cale deschisă spre mări. Astfel linia ferată siberiană, marea operă de cultură, va lega Rusia cu arhipelagul din Ost, și atunci nu-i va mai rămîne, decât să-și deschidă calea spre mare în Sud.

Politica colonială a Angliei a lucrat cu totul fără considerare față cu popoarele orientale, și prin această a trasă asupra și ura acestora. Rusia, dintr-o parte, despre care presa europeană vorbea și în parte și acum vorbesce, ca de o țară barbară tirană și aspritoare de naționalități, dă astăzi dovezi, că în forțe multe casuri sînt neîndreptăți și false informațiile, ce le are lumea despre ea. Presa germană de pildă, care fabrică faimele cele mai tendențioase despre sîlbătăcia Rusiei, privea cu mare liniște, cum Prusia întreprinse lupta sa de nimicire contra Polonilor, și acesta încă cu aprobarea parlamentului.

În Asia se bucură Rusia de mare popularitate, căci ea a respectat și respectă datinile și convingerile popoarelor, cari stau sub ocrotirea ei, și ce se ține de limbă, Rușii au introdus limba rusescă numai în măsura, în care absolut pretinde servi-

ciul public. Din contră însă, ei învîță cu mare zel tote limbile popoarelor asiatice, pentru ca să se potă înțelege cu ele și să le cunoscă datinile, moravurile și dorințele. În întregă Asia, Țărul alb este privit ca apărătorul puternic al celorlți asupriți. Scutul ce-lu oferă Rusia comerțului din Asia centrală, este atît de bine-făcător pentru popoarele de acolo, încatu piețele din Taskent, Samarkand, Merv și Herat sînt ticsite de neguțatori de prin Rusia, Turkestan, Persia, Afganistan, Tibet, Mongolia și India. Limba, care s'a folosit în aceste piețe, a fost cea persică, acuma însă e în usă limba hindostană, și Rusia se acomdează și acestei nouă împrejurări.

Date statistice din Brașov și Comitat.

(Fine).

Biserica Sf. Treimi din Scheiu: B. Sfetea paroch, I. Suci învîțător, T. Brenciu și A. Badea, cantor. Comitatul parochial: V. Sfetea, paroch, V. Ardeleanu, N. Purcarea, I. Ardeleanu, B. Bancilă, M. Bobancu, St. Belindescu, Stef. Frigător, V. I. Voina, V. Moroianu, P. Scurtu, D. Popu, P. Chicomban, I. Gămulea, Radu Negru, G. Prejmărean, I. Vlaicu, I. Măz-găreanu, V. Baboiu, G. Vîșmuc, I. Suci, secretar, I. Stinghe, Stef. Chicomban și Drăganu Pulpaș, curator.

Biserica Sf. Adormiri în Brașovul vechiu: G. Perșenariu, paroch, d-șora Sab. Savoiu învîțător, Fl. Șoneriu învîțător, I. Bărsan cantor; servitor I. Voicu. Comitatul parochial: G. Perșenariu, preș., I. Bran de Leményi, D. Axente, G. Țișeu, G. Tampa, N. Mușoiu, G. Voicu, I. Puiu, I. Balea, G. Perșenariu jun., I. Moldovan, Const. Vlădăreanu, I. Pascovici, D. Popa, Zosim Furir, I. Oprea, G. Spătaru, P. Puiu, G. Șerban, C. Prișcu. Curatori: G. Puiu, P. Micu și I. Grecu.

Corpul profesoral dela gimnaziul rom. gr. or. și alu institutelor de învățămînt împreunate cu acela: Virgil Onișiu director; Profesori la gimnaziu: Ip. Ilasievici, P. Budiu, P. Dima, I. Popea, L. Nastasi, V. Goldiș, N. Pilția, D. Făgărășanu, N. Popoviciu prof. de musica vocală, Dr. I. Bunea, Pompiliu Danu suplent, Dr. Ios. Blaga și P. Roșca profesor de gimnastică.

Profesori la școala comercială și reală: A. Bărsan, B. Baiulescu catechet, Dr. I. Bozocca, G. Chelariu, Iosif Maxim, I. C. Panțu, I. Socaciu, A. Vlaicu, N. Bogdanu suplent, B. Boiu suplent.

Școala normală superioară: G. Belissimus director, I. Aron director la școala de fete. Invîțători la băeți: I. Darius, C. Mușlea, I. Prișcu, N. Stoicovici, I. Vătășanu; la copile: I. Aron, Z. Butnar, N. Bărsan, Iosif Aron, N. Oancea, Stef. Popovici, L. Russu profesor pentru lucrări de mînă.

Eforia școlilor medii: N. Străvoiu preș., P. Nemeș, I. Petricu prot., I. Seniuce secretar, V. Voina vicepreș. T. Nicolau, B. Baiulescu, N. P. Petrescu, G. Belissimus, St. Stinghe econom și cassier, Virgil Onișiu, C. Steriu, L. Nastasi, Valeriu Bologa, Iordanu Munteanu.

Delegațiunile scolare dela școlile medii rom. gr. or. din loc: I. Petricu, protop. preș., B. Baiulescu protop., S. Damianu, A. Purcarea, David Almășanu, C. de Steriu, V. Bologa, G. G. Navrea, P. Nemeș, Th. Nicolau, N. P. Petrescu, G. B. Popp, I. Seniuce, D. Stănescu, Sterie Stinghe, I. Munteanu, N. Străvoiu, V. Voina protop., A. Bărsan, I. C. Panțu, Ip. Ilasievici, N. Flușturanu, L. Nastasi, G. M. Zănescu, Gr. Birea și V. Popescu.

Administrația fundației Iuga: G. B. Popp preș., N. P. Petrescu, Iord. Munteanu, Nic. Flușturanu, G. M. Zănescu, secret., I. Seniuce.

Diare: „Gazeta Transilvaniei”: director Dr. A. Mureșianu, redactor Gregoriu Maior.

Medici: între 26 Români numai Dr. G. Baiulescu.

Mose: în Scheiu P. Teclu pe (Toicile Nr. 15) în Brașovul-vechiu Reveca Voicu, strada crucii Nr. 10.

Birturi: La Osman pașă, birtașu To-cane G. Apoi: restaurantul I. Sorea și restaurantul N. Făgărășanu.

La casa cercuală pentru bolnavi, ca suplent în Comitetu, N. Jugănar, și ca medic Dr. G. Baiulescu.

La filiala Băncii austro-ungare, censor: Diamandi I. Manole, Dușoiu I., G. B. Popp și Val. Bologa.

În societatea brașovenă pentru înfrumusețare, membru în comitetu Ios. Pașcaru.

La Academia comercială a statului, la școala mediă industrială a statului, la școlile civile și elementare ale statului, la școala industrială de stat, cari tote se susțin din averea tuturor cetățenilor, precum și la școala gremiului comercial din Brașov, nu este aplicată nici unu Român.

La școala industrială a orașului Brașov găsim doi profesori români: dd. Ipol. Ilasievici și Ios. Maxim.

În șematismul militar găsim în armata comună infanteria, Căpitani: Vincențiu Visoia, P. Bogdan, Nicolae Biju; locotenenți: I. Cheveresanu, Oto Damian și Iosif Mustețu; sublocotenenți: S. Patîșia, și la artileria numai d-lu căpitanu L. Popa.

Funcționari de stat pensionați: D. Leményi și N. Șustai, preș. de trib.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 7 Martie. Frațiunea lui Justh numără acum 52 membrii
Budapesta, 7 Martie. Din tote părțile țării sosescu sciri despre vifore de zăpadă, cari împiedecă comunicația.

Graz, 7 Martie. Locotenentul Bartels, care scrisese o carte despre rebelul din 1849, fu pentru această atacat în foile militare și fu tras în cercetare disciplinară militară. Bartels însă declară, că oficerii pensionați stau sub jurisdicțiunea civilă, că delictele de presă se țin de juri, și că articolii defaimători judecă pe aceia, cari i-au scris. Consiliul de onore militar ilu declară pe Bartels lipsit de caracterul militar.

Linz, 7 Martie. În decursul reprezentăției teatrale erupse foc, care nimici întreaga garderobă. Publicul părăsi înspăimîntat teatrul.

Berlin, 7 Martie. Reichstagul continuă pertractările asupra propunerilor, privitoare la *imignarea Jidanilor*. Deputatul Ahlward numi pe Jidan de repetite-ori animale răpitoare, înșelători și paraziți. Richter protestă contra împrejurării, că președintele lasă nepedepsite aceste calumnii. Președintele însă respinse critica lui Richter, declarîndu, că Ahlward are un drept moral de a vorbi astfel. În fine propunerea fu respinse.

DIVERSE.

Cătu câștigă bazarul cele mari din Paris se pot vedea din bilanțul anului 1894 alu bazarului Bon Marche. Întreg revirimentul acelu bazar a fost 150 milioane franci, care a dat un venit brut de 32 milioane fr., s'eu de 21%. Din acest venit brut s'au subtras pentru spese etc. 24 milioane fr. și astfel a rămas un câștig neto de 8 milioane fr. Bazarul Bon Marche a vîndut anul trecut 1,500.000 părechi de mînși pentru cari a încasat 5,400.000 franci.

5.250.000 sărutări. Unu Englesu tineru se amoresă în California de fata unui mare neguțator. Trebuind ei să se despărță pe cât-va timp, deore-ce tinerul era ocupat în afaceri comerciale, amoresa îi corespondară viu unul cu altul și Englesul, prin fiă-care epistolă, îi trimetea adoratei sale 50,000 de sărutări. Într-aceea fetei îi fu prea lungu timpul să-lu mai aștepte și deci plecă la locul, unde se afla el; însă ce trebui să pășcă? Englesul în timpul acela a început să iubescă pe

alta. Indignată până în adencul sufletului, fata ilu improcesuă pe Englesu pentru ruperea promisiunii de căsătorie. Ca corpus delicti, ea predete tribunalului 105 epistole ale acusatului, fie-care îngreunată cu câte 50,000 sărutări, deci la oaltă 5.250.000. Judecătorii, cu tote aceste, pedepsiră pe acusatul numai la o amendă de 25 sterlingi, cu motivarea, că mai mult nu pot scote de pe el. Deci s'ermana fată, va trebui acum să plece cătră casă cu o ilusiune nimicită.

Căldura artificială. Ori cine va oeti raporte medicale, va observa, că între diferitele casuri de bôla, casurile de bôle de piept sînt mai numeroase. Bôla de plămîni, numită în limbajul comun atacu s'eu oftică, răpesc pe fiă-care anu mii de victime. Causale acestei bôle periculoase sînt multe: ea pot să se în constituția individului din nascere, dér fără indoială în multe casuri cauzele sînt a se căuta în felul de trai și în nutremînt și cu deosebire în temperatură și dese ei schimbări. Mulți omeni se înfășoră în haine prea grose și căldurose atatu iarna cât și vara. Flanelle de lână sînt în usă din ce în ce mai mult și nu se face destul mișcare în aerul liber. De multe-ori în timpul verei se contrage aprindere de plămîni prin o baie prea rece, tocmai din cauza flanelle, corpul nefind obicnuit cu o temperatură prea scădută. Unu rău și mai mare este căldura artificială din camerele de locuit, care mai alesu tîmna, iarna și primăvara este esagerată. S'eu între cine-va într'unu comptoar, în sălile școlilor, în birouri și se va convinge, că de multe-ori căldura este de nesuferit, sobele sînt ticsite de cărbuni ori lemne. Cei ce sînt siliți să stea și să lucreze într'o astfel de căldură, cu cât se mișcă mai puțin în aer liber și cu cât mai cald e în cameră, cu atatu simțu trebuință de mai multă căldură artificială, dér tocmai aci stă rîul: când ei vor eși afară în aerul rece de multe-ori înghețat și pe lângă acesta umblîndu repede s'eu din cauza frigului, s'eu, fiind grăbiți schimbarea acesta bruscă de temperatură cauză incetul cu incetul ruina plămînilor. Sfatul nostru este deci: E mai bine să stai într'o cameră rece, bine îmbrăcată, decât să faci o căldură escesivă; căci așa temperatura aerului de afară și plămîni nu sînt siliți să respire aeru acuz cald, acuz rece. Acest sfat nu-lu dăm numai pentru localurile publice, ci și pentru tote familiile, în cari d. e. copii mici pe jumătate desbrăcați sînt espusi la o căldură escesivă, și când ies apoi afară, e de ajuns un minut ca constituția lor fragedă să fie pusă în pericol.

Literatură.

Poesii. O frumoasă colecțiune de poesii, datorite d-lui Ionu N. Romanu, a apărut în editura librăriei Carol Müller din Bucuresci (Calea Victoriei 53). Conține vre-o 70 de poesii și costă esemplarul 2 lei 50 bani.

În editura librăriei Carol Müller din Bucuresci (Calea Victoriei 53) a apărut: **Studii de economie politică și finanțe**, cuprinzîndu, pe lângă expunerea elementelor științei, analiza legilor, aședămintelor și intereselor economice și financiare romănesci, de Nicolae Idieru, candidat în filosofie și litere dela facultatea din Bruxela candidat în drept, doctor în științele politice și administrative dela facultatea de drept din Bruxela, fostu profesor de economie politică și istorie la fosta școala comercială din Bucuresci, profesor de geografie, și istorie la școala comercială de gradul I din Bucuresci. Volumul I. Prețul unui esemplar, care e forțe voluminos, cuprinzîndu ca la 700 pag., e numai 4 lei 50 bani. O scriere de felul acesta, atatu de completă și bogată, până acum n'a apărut în limba română, și în lipsa ei, tinerimea română universitară, ca și particularii, trebuiau să se folosescă de scrieri streine, — lucru, ce în viitoru nu vor mai fi nevoiți să-lu facă.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Martie 1895.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur, Impr. cail. fer. ung.) and Price (e.g., 124.20, 99.15).

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Martie 1895.

Table with 2 columns: Item (e.g., Banca rom. Camp., Argint român. Camp.) and Price (e.g., 9.70 Vënd., 9.75).

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräufelt sofort zusammen, verlässt bald und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise, administratiunii. In casul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemētū, care cresce cu câtū publicarea se face mai de multe-orī.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei.”

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration (Pe trei luni, Pe șese luni, Pe un an) and Price (3 fl., 6 fl., 12 fl.).

Pentru România și străinătate:

Table with 2 columns: Duration (Pe trei luni, Pe șese luni, Pe un an) and Price (10 fr., 20 fr., 40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration (Pe an, Pe șese luni, Pe trei luni) and Price (2 fl., 1 fl., 50 cr.).

Pentru România și străinătate:

Table with 2 columns: Duration (Pe an, Pe șese luni, Pe trei luni) and Price (8 franci, 4 franci, 2 franci).

Dela Tipografia „AURORA” A. Todoran

in Gherla — Szamosujvár

se pot procură următoarele cărți:

Cuvântări bisericești, funebre, catechese etc.

Cuvântări bisericești acomodare pentru orice timp de Ioană Papiu. Tom. I. Ediția II Prețul 1 fl. 20 cr. Cuvântări bisericești (pe Duminică) de Ioană Papiu. Tom. III. Prețul 1 fl. 20 cr.

Lira Sionului, sau cântarea sărbătorilor.

— Poesii religioase-morale, lucrate după scriitura, de Aronă Boca Velcherean Ia. Cu o precuvântare de G. Simu. Prețul 25 cr. Pietatea poporului român, sau cântări evlavioase pentru cei ce merg la mănăstire, la locuri sante și în procesiuni.

Dialogul Țiganului cu sf. Petru la poarta raiului, de Aronă B ca Velchereanulă.

Pr. 25 cr. Dile negre. Versuri de Petrea dela Clușiu. — cu o prefață de G. Simu. Prețul 50 cr. Elu trebuie să se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negrușiu. Pr. 15 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români.

De V. Gr. Borgovană. Prețul 10 cr. Se augmî! Toaste pentru totu felulu de persoane și ocașii, de Tit. V. Gheaja. Prețul 20 cr. Trandafir și violele Poesii populare de I. Popă-Reteganulă. Ediț. a II. amplificată. Prețul 60 cr.

Predice pentru tote Duminicile și sărbătorile de peste an, de Dr. Em. Elefterescu.

Prețul 1 fl. 60 cr. Explicare fundamențială și ușoră de pricepută a Catechismului catolic, însoțită de exemple alese și acomodare, de I. sifă Deharbe. Tom. II. 1 fl. 75 cr. Catechise pentru pruncii scolari din școlile elementare populare.

Novela, Schițe, piese teatrale, anecdote.

Anecdote și glume (365) adunste, prelucrate și arangiate de Tit. V. Gheaja, spirit. la inst. corect. Cuprinsulu acestui opă este forte petrecătoru, — așa că cetind și numai 1 pagină din elu, caută să riți ori câtă ai fi fost de necăjitu și măhnitu altmintrelea. Prețul unui esemplar 40 cr. Barbu cobzorulu. Nuvelă originală de Emilia Luanga. Prețul 10 cr.

Merinde dela Școlă, sau învățatură pentru popor.

Culese din Țiarulu unui scolaru, de Dr. Georgiu Popa. Pr. 50 cr. Meseriile sociale. Novela de P. C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr. Musa Someșană. Poesii populare române din jurulu Năședulu. Adun te și arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade și Pr. 25 cr.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești.

Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești frumoș ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexele. Prețul unui es. broș. e 15 cr., 100 es. 12 fl., 50 es. 7 fl., leg. 22 cr., 100 es. 20 fl., 50 es. 10 fl. 50 cr. Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icone frumoșe. Prețul unui es. broș. e 10 cr., 50 esempl. 3 fl., 100 es. 5 fl.; — leg. 12 cr., 50 es. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Lucrări tipografice de orice specie se primesc și esecută cu prețurile cele mai moderate.

La comande mici de cărți singuratiche și tipărituri, ne rugăm a ne trimite prețulu înainte prin asemnățiune postală cu un adaus de 5 cr., er' decă cartea e voluminosă, de 10—15 cr. — In modulu acesta cărțile se vor speda sub fașă și se încungiuă spesele postale, ce se fac prin rambursă. — Comandele mai mari — la cerere — se spedză și prin rambursă.

Comandele sunt a se adresa la:

Tipografia „AURORA” A. Todoran, in Gherla — Szamosujvár.